

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------	---	-----------------------------------	--

A közgyűlés.

Baja, 1908. november 13.

A közgyűlés oly nagy anyagot ölelt és dolgozott fel azon az egy délutánon, hogy annak egyszerre való lekölzlése szinte képtelenség lett volna.

Az érdeklődés középpontja természetesen az iskolák községeitése volt. Mielőtt erre tért volna a közgyűlés, ezt várta feszült izgatottsággal mind a két tábor és amikor a hosszas, de mindvégig a magasabb szinten álló vitának vége volt, egyszerre megcsapant az érdeklődés.

Hiába, a kultura és a vallás még Baján is tud élénkebb érdeklődést kelteni.

De térjünk át a közgyűlés ismertetésére:

A közgyűlés nyitánya természetesen a polgármester jelentése volt.

A polgármester mindenekelőtt meleg szavakban emlékszik meg a törvényhatósági bizottság vesztességéről, Reich Vidor törvényhatósági bizottsági tag haláláról. A közgyűlés Reich Vidor elhunytá feletti részvéteinek jegyzőkönyvben adott kifejezést.

Több kiküldetésről szóló jelentés mellett, közérdekű voltánál fogva a legnagyobb figyelmet kíván meg a kereskedelemügyi miniszteriumban megtartott vasúti ankét.

Erről a polgármester jelentése a következőképp szól:

Október hó 30-ik napján résztvettem a kereskedelemügyi miniszteriumban a dunapataj—bajai h. é. vasút és a kiskőrös—bajai h. é. vasút tárgyában összehívott értekezleten. Az értekezleten a városi tanács megkeresése folytán megjelentek Ambrozovics Lajos főispán és dr. Rajk Aladár országgy. képviselő is, s a kiskőrösi vasút építése mellett foglaltunk állás.

Midőn ugyanott a két vasút fuziója iránti terv felmerült, a főispán úr öméltsága kijelentette, hogy ő elvben, amennyiben a vasutak kiépítése csak ilyen áron biztosítható, e fuziót nem ellenzi, de ezzel a kijelentéssel nem akar pre-judikálni a törvényhatóság elhatározásának.

Jelentem továbbá, hogy az érdekelt községek közül Bajaszentistván, Sükösd, Érsekcsanád, Császártöltés, Kecel és Hajós beadvánnyal fordultak a törvényhatósághoz, amelyben mindannyian a Baja—Hajós—Kiskőrös reláció mellett foglaltak állást, a baja—hajós—dunapataji vasutat nem kívánják és kijelentik, hogy a kiskőrösi vasút mellett a legmeszebb menő áldozatra készek és Baját a kiskőrösi vasút kiépítésére irányuló törekvésében minden erejükkel fogják támogatni.

Miután a polgármester jelentése tudomásul vétetik, áttérnek a következő tárgyra. A belügyminiszter jóváhagyása folytán elhatározta a közgyűlés, hogy a számtisztai állásra kiírja a pályázatot 1908. december hó 10-iki lejáratával.

A kórház jövő évi költségelőirányzatát a belügyminiszter bizonyos észrevételekkel jóváhagyta, a közgyűlés az észrevételekhez képest kiigazítja.

Az állam négy új állami elemi iskolát és két állami ovodát akar létesíteni Baján. A közgyűlés ezt a kérdést az összes iskolák államosításával akarja megoldani s így határozatnem hozott.

A kulai posztógyár részvényeiből 10 részvényt jegyez Baja város közönsége.

A város jövő évi költségvetése került ezután tárgyalásra. A költségvetés a bizottságokban alaposan elő lévén készítve, gyorsan végeztek vele.

Túry Mátyás emelt kifogást az ellen, hogy a pótdó 77 százalék, mert szerinte ezt csak úgy lehetett fentartani, hogy az állami adók-

ból 15%-ot ütöttek le. A rendkívüli kiadásokat is túlmagasaknak találja.

Dr. Valentin Emil felvilágosítja Túryt, hogy a 15%-ot okvetlen le kellett ütni, mert 10% már évek óta kevésnek bizonyult. Másrészt pedig vannak olyan kiadások, amelyeket a közgyűlés már rég megszavazott.

A gyámpénztári pénzkészletek 40% a Bajai Takarékpénztárnál, 25% a Bajai Kereskedelmi és Iparbanknál, 25% a Bajavidéki Takarékpénztárnál és 10% a Szegedi Kereskedelmi Bank bajai fiókjánál helyeztetik el.

A Szegedi Banknak Baja város költségeihez való hozzájárulása dolgában most folyik a tárgyalás.

Az utcák és terek tisztántartására előirányzott hitelösszeg kimerült és 916 korona többletköltség merült fel, ugy ezt az összeget, mint pótlólag még 300 koronát megszavazott a közgyűlés. — A beteg Keller János rendőrt 317 koronával végkielégítették, Soroka Gábor vágóhídi szolga 276 korona évi nyugdíjjal nyugdíjaztatik.

A bajai izr. hitközség az eddigi 4200 koronányi iskolai segélyösszeget 7200 koronára kívánja emelni. A közgyűlés az iskoláknak államosítási akciójára való tekintettel a kérést elutasítja.

Kövesi Albert és Polgár Károly szinkört akartak építeni. Ajánlatukat a közgyűlés elutasította.

A Horvátországban magyarosító *Julián* egyesületnek évenkénti 20 koronát szavazott meg a közgyűlés.

A róm. kath. iskolaszék előterjesztése a róm. kath. tanítók és tanítónők felemelt fizetése és lakbérének utalványozása iránt.

A tanács javaslata ez: Elvileg a javítást már elhatároztuk, most megtörténik a fizetés kiegészítés a rendelkezésre álló 7200 koronából. Az alapfizetés 1000 korona 5-5 év múlva 1200—1300—1400—1500 korona. A nőtleneknél és hajadonoknál és házasoknál marad 240; a többieknek 120 korona emeléssel 360 korona. Ehhez képest a tanács készítsen szabályrendeletet.

Dr. Bernhart János azt kívánja, hogy mindenkinek, aki egyenlő munkát végez, egyenlő fizetést is adjunk.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el. Schuller József irnok állásáról lemondott. A

Az állandóan melegítő
„METEOR“
KÁLYHÁK
 a legjobbak
 és legtökéletesebbek!
 Kevés fűtő anyag, nagy fűtő-
 képesség.

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak!

≡ Kapható úgy egyszerű mint diszesebb kivitelben! ≡

Eddig 400.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

≡ Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól, ≡

EREDETI „METEOR“ KÁLYHÁK BAJÁN CSAKIS:

DRESCHER GYULA

KERESKEDEÉSÉBEN KAPHATÓK.

közgyűlés a lemondást elfogadta és elrendelte a pályázat kiírását.

Mínt hogy a Nőegylet átveszi a zárdai ovdát, szubvenció címén (ideiglenesen) évi 720 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Dr. Pollerman Arthur orvostudor oklevele meghirdetett.

Több apró ügy elintézése után a közgyűlést, az időközben az elnöklést átvett polgármester jó későn berekesztette.

Közoktatás Bácskában.

Bácskát Magyarország leggazdagabb vármegyéjének tartják. Nos hát, ez a gazdag vármegye méltán pironkodhatik amiatt, hogy mennyire el van maradva a kulturától. Egyik községben havi 27 forint fizetése van a tanítónak, a másikban pert kell indítani a község ellen, mert nem akarja fűtetni az iskolát, a harmadikban csak épen akkor taníthat a tanító, ha a gyerekekre az uraságnak nincs szüksége.

Most nem kevésbé cifra állapotokról tesz jelentést Bács megye tanfelügyelője:

hogy a kerényi római katolikus népiskola annyira tulzsufolt, hogy annak egyik-másik tantermében 150-nél több tanuló van beírva,

a kerényi, boróci és bacsstóvárosi, óvodák épületei nem megfelelőek s az óvodák kellően felszerelve nincsenek,

az ópalánkai ág. ev. népiskolánál okleveles rendes tanító alkalmazva nincsen,

a szilbácsi gör. kel. és a dunagálosi ág. ev. népiskolák felső osztályait vezető tanítók pedig a magyar nyelv tanítását teljesen elhanyagolják.

Bejelentette továbbá a közigazgatási bizottságnak, hogy Dunacséb községben egy szerb tanyelvi zugiskolát talált, melyben egy magyarul nem tudó, oklevél nélküli egyén működik mint tanító s amely iskolánál egy, a térképen kívül egyéb tanszert nem talált.

A tanfelügyelő e törvénybe ütköző állapotok orvoslása iránt javaslatot terjesztett a közigazgatási bizottság elé.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. november 13.

A választói bizottság.

A képviselőház ma megválasztotta a 31-es választói bizottság tagjait.

A weszfáliai bányaszerencsétlenség.

Weszfáliában, mint azt már a reggeli lapok is megírták rémes bányalégrobbanás történt. A katasztrófának már eddig is több áldozata van és a földomlás folytán számosan élve el vannak temetve egy tárnában.

A ma érkező hírek szerint a szerencsétlenséget az új bányamester okozta, aki két hó óta van a bányában alkalmazva és egyben ő a bányalegényiség felügyelője is. Abban a mély tárnában, ahol most több munkás el van temetve két héttel ezelőtt is történt robbanás, aminek három munkás esett áldozatul. Ezek közül egyik még ma is munkaképtelen. Ha a bányamester kötelességéhez hiven utána jár a dolognak, ma nem esik meg a katasztrófa.

Egy bányász, aki a katasztrófából

élve menekült meg, a következőket mondja:

Halottam valami zúgást odalent a tárnában, amikor egyszerre irtózatossá robbanást hallottam. A robbanás mintegy 20 méternyire dobott. Amikor magamhoz tértem egy fiú futott utánam és rámszólt, hogy vele tartsak. Mindketten egy előttük haladó ló farkába kapaszkodtunk. Néhány pillanat múlva újabb robbanás volt és a bennünket vonzó lovat darabokra tépte, minket pedig csodálatos módon a felvonó kosárba dobott a robbanás. A kosár megindult. Hogy aztán hogyan jutottunk a szabadba, azt nem tudjuk.

A trónkövetelő fia.

Madridból jelentik, hogy Don Carlos spanyol trónkövetelő fiát kinevezte a spanyol király tábornokká, don Carlossal pedig kibékült.

A hír, melyet eddig csak fentartással közölnek a lapok, nagy feltűnést keltet a világpolitikában.

Az úri váltóhamisító.

Jenny József, aki tegnap még tagadta, hogy váltókat hamisított, ma beismeri tettét. A váltó manipulációkról még mindig nem lehet tiszta képet alkotni. Többben a váltókat összetépték.

NAPIHIREK.

A Leányegyesület tea-zsurját, mely a közbejött sajnálatos gyász eset miatt elmaradt, e hó 15-én vasárnap d. u. 5 órakor fogják a már hirdetett program szerint megtartani.

Társasvacsora a Casinóban. Szombaton, e hó 14-én társasvacsora lesz a Casinóban, melyet borkóstolóval kötnék egybe. — Azok a Casino-tagok, akik egyszersmind szőlősgazdák is, idei termésükből, tetszés szerinti mennyiséget bocsájtanak — kóstolás céljából — a társaság rendelkezésére, hogy megállapítsák, kié a legjobb? Előre is megállapítjuk, hogy a kérdés eldöntetlen fog maradni, mert mindenki a magáét fogja legjobbnak tartani.

Megtagadott szubvenció. A szinügyi bizottság tegnap délután ülést tartott. Az ülésen Szabó Ferenc szinigazgató azon kérelmével foglalkoztak, hogy a város adja meg Szabónak a 400 korona szubvenciót. A szinügyi bizottság tekintettel Szabó rövid időn át való ittműködésére, a szubvenció kiadását megtagadta. Úgy tudjuk, hogy ez az első eset Baján hogy szinigazgató nem kapja meg a szubvencióját.

Ujvidéken bezárták az iskolákat, mert a vörheny járványszerűen lépett fel és az iskolás-gyermekek tömegesen megbetegedtek.

Majorsits Szilveszter szobafestő, ki ezen minőségben már eddig is kiváló nevet vívott ki magának, szakmájában való továbbfejlesztése végett Budapestre utazott, hogy részt vegyen az Ipari rajziskola továbbképző tanfolyamán.

Panasz egy téli kikötő ellen. A palánkai téli kikötő elhanyagolás és elzárnyosodás következtében olyan állapotba jutott, hogy az idei télen abban hajó vagy egyéb jármű, malom többé nem teletelhet. Palánka község részéről ezért nagyobb küldöttség

járt a napokban Ujvidéken dr. Adamovich István orsz. képviselőnél és a kir. folyam-mérnökségnél, hogy ez ügyben a szükséges intézkedések megtételét kieszközöljék.

A husvizsgálati rendelet és állatorvosok. Bácsbodrog vármegye állatorvosai az új husvizsgálati szabályrendeletben foglalt intézkedéseknek megbeszélése céljából Zomborban a törvényhatósági m. kir. állatorvos elnökle mellett értekezletet tartottak. Megállapodás jött létre a rendelet egyöntetű végrehajtására. Az ügy kiváló fontosságára való tekintettel — csekély kivétellel — az összes hivatalban levő állatorvosok résztvettek az értekezleten.

A tüdővész áldozatai. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint a magyar birodalomban f. é. május havában gümőkórban elhalt 7668 egyén. E számban Bács megye 241, Baja 10, Szabadka 53, Ujvidék 15 és Zombor 16 halottal szerepel.

Bosszúból lőtt a csendőrre. Kapusi György csendőrvezető a napokban este egy járőr kíséretében Nádajla községben cirkálva, egy lármás duhaj legényekből álló társasággal találkozott. A csendőrök csendre intették a legényeket, azután pedig a község házán levő rendőr-laktanyába tértek. Éjfél tájban az utca felől lövés dördült el, mely az ablaknak által ülő Kapusi csendőrvezetőt találta, aki súlyos sebesülést szenvedett. A tettest csakhamar sikerült elfogni Preradov Dániel 25 éves földműves személyében, aki a csendre intett társasághoz tartozott és bosszúból sütötte el revolverét Kapusira. A merénylőt elfogták és Ujvidékre szállították a kir. ügyészséghez.

A gazdasági vasút ügye. A Kovács János és dr. Pertich Kálmán által tervezett szabadka—kelebia — tompa—tinójárás—jánoshalmi, valamint a Szabadka-tavankut—kunjaba—bácsalmás—tataháza, felsőszentiván—csávoly—bajai, dunaparti keskenyvágányu gazdasági vasút ügye egy jelentős lépéssel haladt előre. A kereskedelmi miniszter ugyanis, tekintettel arra, hogy a tervezett vasút vezetése Szabadkán és Baján a város belterületén szándékolatik, megkereste Szabadka és Baja városokat a tervezett vezetéshez való hozzájárulás, illetőleg véleményadás végett. Szabadka város törvényhatósága szeptember havi közgyűlésén a tervezett vezetés ellen akadályt nem gördített, csupán azt kötötte ki, hogy a város belterületén gőzmozdonyok ne járjanak. E tárgyban Baja város törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén akként határozott, hogy a vasút tervezett vezetéséhez a közigazgatási bejárás alkalmával előterjesztendő feltételek és oly kikötmény mellett, hogy a Józsefháza 56. számnál Mátéháza I., II. és III. számú majorságai részére egy rakodó-állomás létesíttessék, hozzájárul. Most már csak a kereskedelemügyi miniszter engedélye van hátra, amelynek leérkezte után, mint értesülünk, engedélyesek azonnal megteszik a további lépéseket.

Uj takaréék. Sztapáron Milits Szvetozár községi jegyző és ifj. Szentzö Gyula nagybirtokos kedvezményezésére egy új takarékpénztár mint részvénytársaság létesíttetik, mely iránt az érdeklődés már is oly nagy, hogy az egyelőre kibocsátott 300 drb. 100 koron árszervény 2 nap alatt elkelt, amiért a kibocsátott részvények számát valószínűleg már most fel fogják emelni.

A hólapda. Pár évvel ezelőtt a külföldi kereskedők egészen elárasztották Magyarországot városait prospektusaikkal, melyekben ingyen tárgyakat ígértek, ha a médiumnak kiválasztott egyén bizonyos számú szelvényt elad. Ezekkel az ígéretekkel nagyon sok embert károsítottak meg s már annyira vitték

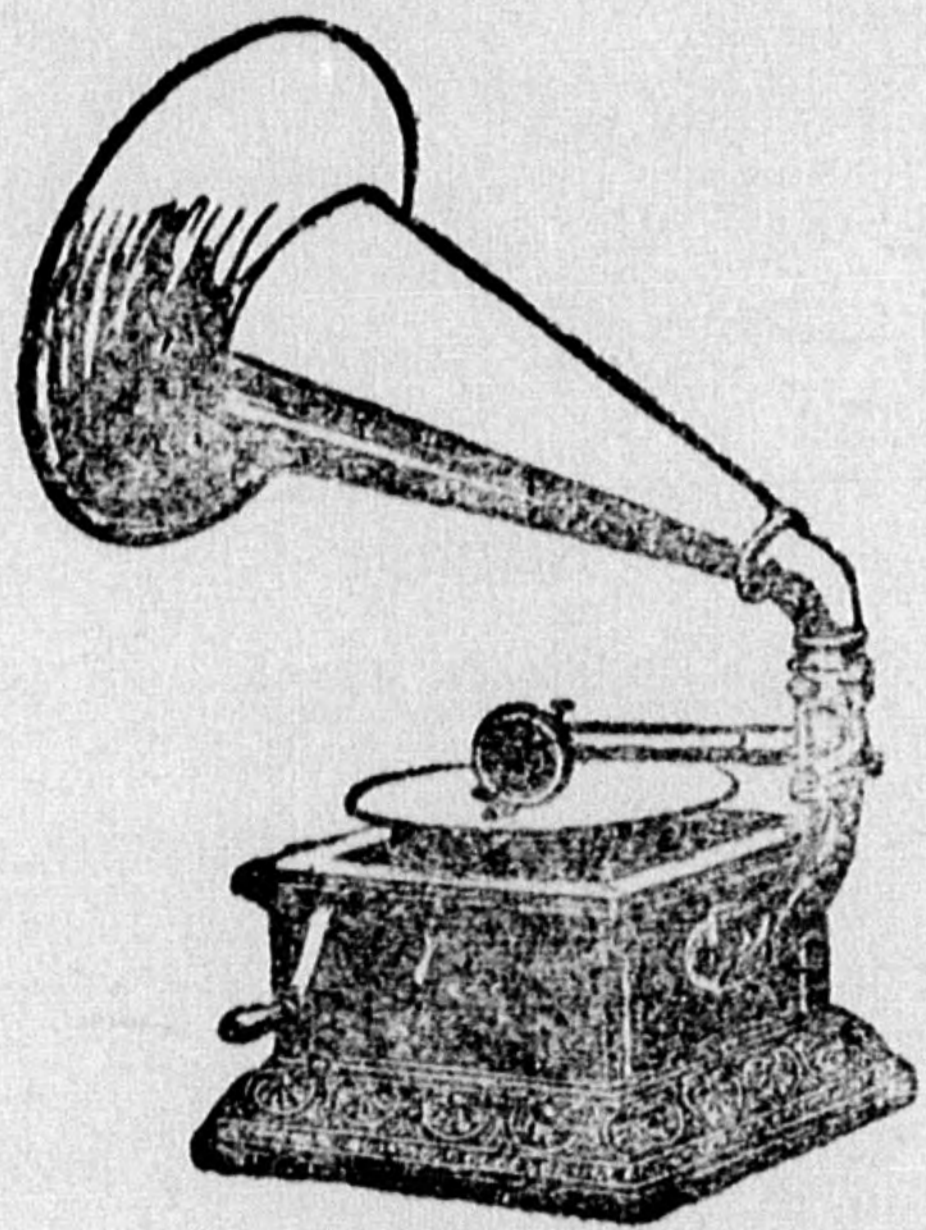
SCHULHOF GYULA

MECHANIKAI GÉPMŰHELYE

BAJA, Budapesti-út 15. szám.

Állandó raktár varrógépekben, kerékpároknak, gramofonokban és lemezekben, valamint ezen gépek alkatrészeiben.

Külső és belső kerékpár-gummik, nyergek, pumpák, csengők, francia-kulcsok, kürtök, küllők stb. stb.

Mindennemű mechanikai gépek javító-műhelye u. m.: varrógépek, kerékpárok, számozó- és írógépek, gramofonok, vilany-csengők és minden e szakmába vágó gépek javítása szavatosság mellett eszközöltetik.

Gramafon lemezeket

választás céljából hához küldök.

UJDONSÁG!

Egy-egy szám ára 30 fillér.

MAGYAR KÖNYVTÁR NOVEMBERI
UJDONSÁGAI:

527—528. sz.

† KEGEL MIKSA †

Lassalle Ferdinánd élete.

529. sz.

RÁKOSI VIKTOR

OROSZLÁNKÖLYÖK.:

Regényes színjáték 3 felvonásban.

531—534. sz.

IGNOTUS OLVASÁS KÖZBEN.

Jegyzetek és megjegyzések

535. sz.

GOETHE * CLAVIGO

Szomorújáték 5 felvonásban.

Fordította: RADÓ ANTAL.

Kaphatók:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedésében Baján.

Grünwald Dávid utóda

DARÓCZI IGNÁCZ

üzletében

BAJA, Kazinczy F.-utca 4. sz. a.

a legjobb minőségű

● magyar szén, ●

kitűnő, darabos I. rendű

● porosz szén ●

valamint gázgyári

● diókoks ●

bármilyen mennyiségben, igen jutányos áron kapható.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni **tüzifa-raktáramra**, ahol gyertyán, szil, tölgy, bükkhasáb és dorongfa, továbbá mindenféle puha tűzifa a legolcsóbb árban, kívánatra házhoz szállítva kapható.

Vágott tűzifa nagy készletben, vagonkinti megrendelésnél nagy árendemény.

Ugyanitt téglá és cserép raktár.

Tisztelettel

Wellisch Gusztáv utóda

GOLDSCHMIDT LAJOS.

Van szerencsém a nagyközönség szives tudomására adni, hogy **Baján, Szegedi-út 31-ik szám alatt**

női divattermet

nyitottam és minden e szakba vágó munka legizlésebb és legjutányosabban való elkészítését elvállalom.

Gyakorlatom, melyet 14 éven át **Schmidt Adolfné úrnó divattermében** mint első munkásnő szereztem, elegendő biztosíték arra nézve, hogy a legmesszebbmenő igényeknek is minden tekintetben megfelelhessenek és szives pártfogásért esedezem.

Kiváló tisztelettel

Gál Teréz.

Éladó

négy darab teljesen jókarban levő használt

varrógép

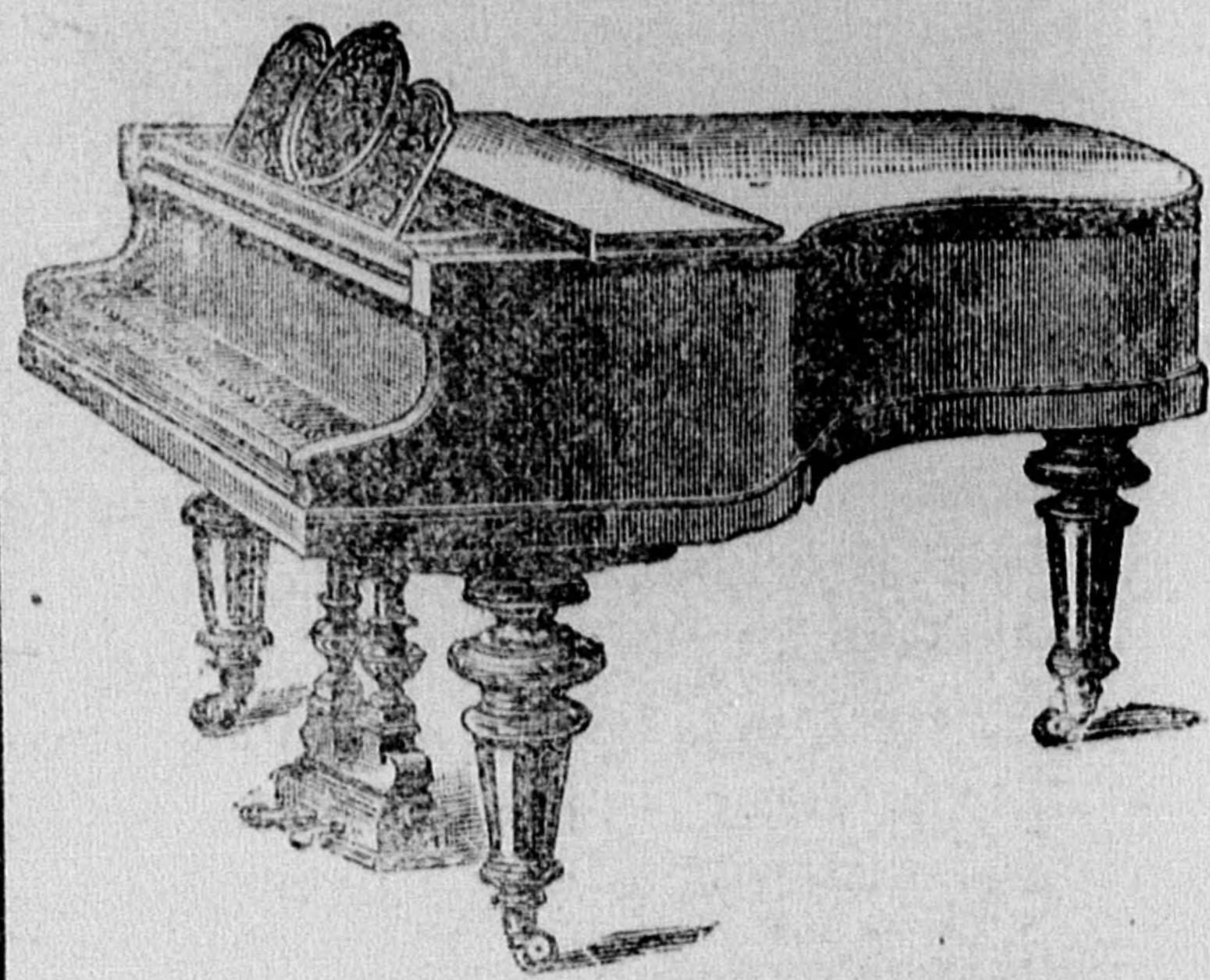
és egy női szabó-műhely berendezés (asztalok, próbabábuk stb.)

jutányos árban.

Bővebb felvilágosítást ad

Schmidt Adolf

lisztkereskedő.

A
MEGYE LEGNAGYOB

ZONGORA- RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN

van.

Kiváló minőség!

Elpusztíthatatlan
szerkezet!

Remek hang!
Olcsó árak!

Kedvező
fizetési feltételek!

Tíz éves
írásbeli jótállás!!!

A cég régi zongorákat a legmagasabb árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .